

Regler för växtskyddsmedel som innehåller samma verksamma ämne

Användning av växtskyddsmedel är kombinerat med risker, både för människors hälsa och för miljön. Därför finns regler för att hantera risker som uppkommer när olika växtskyddsmedel (preparat) med samma verksamma ämne (aktiva substans) används tillsammans, se fakturatan. För att göra riskerna så små som möjligt är det viktigt att inte överskrida dosen som står på preparatens etikett. Använder man flera preparat som innehåller samma verksamma ämne måste man ta hänsyn till hur mycket de innehåller så att inte den totala mängden verksamt ämne blir för hög. Vi får mycket frågor om detta och vill här förklara det och ge ett exempel på hur det fungerar praktiskt.

Vad måste du ta hänsyn till?

Grunden är att inget preparat får användas i högre dos eller fler gånger än vad som står på etiketten.

Du som använder två eller flera preparat som innehåller samma verksamma ämne måste också tänka på;

- Vilka preparat som används på samma yta (t.ex. fält) och villkoren på etiketten (dos, antal behandlingar per gröda, odlingsårsong m.m.).
- Att den sammanlagda mängden av det verksamma ämnet inte får gå över den mängd som gäller för det verksamma ämnet i preparatet som tillåter högst mängd.

- Att antalet gånger du använder preparat med samma verksamma ämne inte får vara fler än för det preparat som tillåter flest behandlingar.

Vad behöver du tänka igenom?

Vilka verksamma ämnen ingår i de preparat som kan bli aktuellt att använda i din strategi?

Innehåller preparaten inte samma verksamma ämne är det inga problem, följ anvisningarna på etiketterna.

Innehåller preparaten samma verksamma ämne så måste du räkna ut vad den sammanlagda mängden blir och det totala antalet behandlingar, se exemplet.

Vad kan du göra framåt?

Att använda preparat med samma verksamma ämne flera gånger i växtföljden innebär inte bara en risk för miljön. Upprepad användning av samma ämne kan göra att svampar, insekter och ogräs blir mindre känsliga eller resistent mot ett ämne. Fundera på;

- Finns det alternativ som innehåller andra verksamma ämnen?
- Finns det alternativ till kemisk bekämpning?
- Kan du på längre sikt arbeta för att minska beroendet av kemiska växtskyddsmedel?

Exempel:

Du tänker göra två svampbehandlingar i höstvetete

Preparat	Preparat och dos, l/ha	Mängd verksamt ämne, g/ha
Första behandlingen	Elatus Plus 0,375 + Proline EC 250 0,3	37,5 bensovindiflupyr 75 protikonazol
Andra behandlingen	Prosaro EC 250 0,8	100 protikonazol 100 tebukonazol
Totalt		37,5 bensovindiflupyr 175 protikonazol 100 tebukonazol

I exemplet har vi tre verksamma ämnen och två behandlingstillfällen att ta hänsyn till. Bensovindiflupyr och tebukonazol ingår bara i ett av preparaten vardera och då behövs ingen särskild uträkning.

För det verksamma ämnet protikonazol måste du ta hänsyn till högsta tillåtna mängd och flest antal tillåtna behandlingar för antingen Proline EC 250 eller Prosaro EC 250. Minst ett av preparaten måste vara godkänt för två behandlingar. Eftersom båda preparaten får användas två gånger är en andra behandling möjlig.

Exemplets totala mängd protikonazol, 175 g/ha, är lägre än 300 g/ha som är högsta tillåtna mängd protikonazol för Proline vid två behandlingar. Då det är uppdelat på två behandlingstillfällen ger den första behandlingen mindre än 150 g/ha som är högsta tillåtna mängd protikonazol vid en behandling med Proline. Användningen av Prosaro ger mängder av protikonazol som ligger inom tillåtna gränser. Det trots att totalmängden protikonazol för båda behandlingarna sammanlagt blir 50 g/ha mer än de 125 g/ha som är maxmängd för Prosaro under en odlingssäsong.

Bakgrundsuppgifter om preparaten i exemplet

Preparat	Maxmängd verksamt ämne, g/ha	Max antal behandlingar
Elatus Plus	75 bensovindiflupyr	En gång per år
Proline	150 protikonazol per behandling och totalt 300 protikonazol	Två gånger per år, minst 14 dagars intervall
Prosaro	125 protikonazol 125 tebukonazol	Två gånger per odlingssäsong

Utdrag ur Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel, 2 kapitlet 35a §.

Den som sprider flera växtskyddsmedel som innehåller ett och samma verksamma ämne på en och samma yta ska, så långt det är möjligt, se till att spridningen av medlen inte överskrider de villkor för dosering och antal behandlingar som gäller för ett enskilt av dessa växtskyddsmedel.

Formuleringen "så långt det är möjligt" finns med för att alla möjliga händelser inte kan förutses. Vid planering av växtskyddsarbetet och i utförandet under odlingssäsongen påverkar den i normalfallet ingenting.

Regeln kom till i mars 2017